

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnishtvu:
za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1.70

Za pošilj. na dom 20 h. na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

SLOVENEK

Inserati:
Enostop. petilvrsta (72 mm):
za enkrat . . . . . 15 h
za dvakrat . . . . . 11 "
za trikrat . . . . . 9 "
za več kot trikrat . . . . . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod iz dvorišča nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravnishtvu je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upravnishkega telefona št. 188.

Shod v Selški dolini.

V nedeljo, 11. t. m. se je vršil občni zbor „Katol. polit. društva za selško dolino“.

Pred občnim zborom je bil javni ljudski shod, na katerem sta govorila deželna poslanca g. Franc Demšar in g. dr. Krek.

Dež. poslanec Franc Demšar

je nam s krepkimi barvami naslikal krivice, ki se gode kmetom na podlagi postav, skovanih od liberalnih poslancev, katerim je, kakor vse njihovo delovanje jasno priča, več za srne in jelene, nego za blagor ljudstva in prespeh kmečkega stanu, dasiravno je ta steber države. In nemogoče je storiti kaj v prespeh ljudstva, dokler vladajo v državnem in deželnih zborih liberalni mogotci in plemenitaši. Ako hočemo, da pride ljudstvo do pravic, katere zahtevati je opravljeno pred Bogom in ljudmi, morajo se izpremeniti sedanje turške razmere. A izpremeniti se morejo edino le na podlagi splošne in enake volilne pravice, ker edino le na podlagi te pride kmet do svoje veljave.

Te so izprevideli med prvimi v državi poslanci naše stranke in stavili l. 1902 v deželnem zboru nujni predlog za splošno in enako volilno pravico. Seveda so se temu takoj uprli liberalci v zvezi z nemškimi grajščaki, ker dobro so vedeli, da zapoje splošna in enaka volilna pravica nagrobno njihovim klaverni večini. Pričela se je obstrukcija, o kateri so liberalci vedno govorili in pisali, da „žre“.

In res je „žrla“, a ne samo „žrla“, ampak celo „požrla“ ljubeznivega barona Heina in filozofa Schaffgotscha in preti „požreti“ nekdanj ljutega, sedaj že bolj krotkega liberalnega leva dr. Tavčarja in z njim vred očeta Svegelna. In oni liberalci, ki so se početkom smejali poslancem ljudske stranke, so se morali na posled radi ali neradi vdati in glasovati za splošno in enako volilno pravico.

Kdo bo imel koristi od nje? V prvi vrsti kmet, ker na podlagi splošne in enake volilne pravice bodo imeli kmečki zastopniki večino in ne bde sklepal tako neumnih in za kmeta škodljivih zakonov, kakor je n. pr. lovski zakon itd., ampak poskrbeli bodo, da se dajo postavte, ki so v korist in blagor kmečkega stanu. Potem bomo imeli koristi Slovani. Ker na podlagi splošne in enake volilne pravice pri

demo v drž. zboru Slovani do večine. Potem ne bodo več tako predrzo zaničevali nemški uradniki slovenskega kmeta.

Ali more še kdo reči, da splošna in enaka volilna pravica ni kmetom v korist? Gotovo nihče, ker z njo vred zasije našemu kmetu upanje boljše bodočnosti.

Ako pa hočemo imeti od splošne in enake volilne pravice res zdatnih koristi, ne smemo sedaj rek križem držati.

Le tisti stan bo prespeval, ki bo dovolj poudčen in organiziran. Zato na delo gospodarsko in politično! Nikdar ne pozabite, da so tesno združene gospodarske in politične razmere! (Živahno odobravanje je sledilo lepemu govoru g. poslancea).

Dež. poslanec dr. Krek

kaže, kako so spojene gospodarske in politične zadeve.

Kje je iskati vzroka, da kmečki stan tako vidno propada? Mar li res samo v velikih dotah, dragih oblekah, v kavi, v boljši hrani itd., kakor se splošno zatrjuje? Ne.

Prvi vzrok propadanja kmečkega stanu moramo iskati v tem in edino le v tem, ker je bil kmet do danes v politiki zadnji, v tem, ker ni imel pri zakonodajstvu potrebne večine. Zato so se pa delale take postavte, da so imeli dobiček le veletržci in tovarnarji. Kaj pomagajo kmetu vse knjige o kmetijstvu, kaj deželne in državne podpore, ako se pa postavte ne izpremenijo? Morda bi se mu za trenutek malce zboljšalo, a le za trenotek, ker potem bi ga oni, ki imajo moč, še toliko bolj odrali. Treba torej izpremeniti postavte, urediti gospodarstvo tako, da bi se kmetu dohodki zvišali, stroški pa znižali.

Potem bi šele mogli govoriti o zdatnem izboljšanju kmečkih razmer. V dosego tega treba bi bilo storiti naslednje:

1. Skrbeti za izboljšanje prometnih zvez. Vse ceste, tudi one, ki vežejo posamezne vasi, morale bi biti v dobrem stanju. Danes imamo pa le one ceste dobro črpanjene, ki služijo vojaškemu namenom in tovarnarjem.

2. Treba bi bilo posamezne večje kraje zvezati s svetovnim trgovskim železnic. In kako so se te dosedaj gradile? Ako gledamo njihove proge, nam nehoté pride misel, da bi jih bili radi speljali vse tako, da bi le ne zadele na nobeno vas. Južna in turska železnica, zlasti zadnja, nam pač dovolj jasno pričata o tem. Kje je vzrok? V tem, da ima en Schwegel več oblasti, nego vsi zastopniki ljudstva.

3. Cene na železnicah morale bi se urediti tako, da bi imel dobiček pri tem tudi kmet, ne pa, kakor sedaj, le veletržci in tovarnarji.

4. Davki se ne bi smeli zahtevati od zemljišča, ampak le od dobička, ki ga prinaša dotični kos zemlje. Koliko pa nese zadolženemu kmetu zemljišče, a davek mora vendar plačevati. To je očitna krivica. Istotako je krivičen hišni razredni davek.

6. Carinske pogodbe bi se morale sklepati tako, da bi kmet to, kar prodaje, lahko drago prodal, a kar rabi, ceno kupoval. Danes pa imamo carinske pogodbe, ki so kmetu v škodo. Dobiček pa prinašajo veletržcem in tovarnarjem.

6. Urediti bi bilo treba zavarovanje, ustanoviti posojilnice, ki bi večje vsote lahko posojevale po 5 odstotkov in bi se dolg s 50drotnimi obrosti v 30 letih splačal.

Vse to je neobhodno potrebno, ako hočemo, da ne bodo kmetije vedno bolj in bolj propadale. Za vse to pa treba postavte. Postavte pa delajo poslanci. Ali naj tedaj kmet vse te krivice mirno gleda? Ali ni njegova sveta dolžnost, poseči v politiko, s katero so tako tesno združene gospodarske razmere? Ali naj mar ponižno čaka na drobtince, ki padajo v obliki podpor iz rok liberalnih poslancev, katerim se morajo kmetije v prvi vrsti zahvaliti, da so pri nas tako žalostne gospodarske razmere? Ne, ampak pri volitvah naj pokažejo, da nočejo več takih zastopnikov in naj vržejo liberalce med staro šaro, kamor spadajo.

Gospod poslanec govori dalje o tem, da hočejo liberalci uvesti civilni zakon in odpraviti poučevanje krščanskega nauka v šoli. Zato so vneti tudi naši liberalci, njim na čelu dr. Ferjančič, in tudi advokatska zbornica hoče menda v tem oziru nastopiti. (Ogorčeni medklici)

In vendar bde liberalci vedno vpili, da niso proti veri, vpili, da niso proti kmetu. A že to dejstvo nam priča, da s satanskim sovraštvom nasprotujejo veri, da jim je deželna briga kmet, ki bi bil, ako se jim te želje izpolnijo, občutno prizadet. Zato naj pri prihodnjih volitvah prepričajo naše liberalce, da nočejo takih, ki zaničujejo sveto vero in kjer le morejo škodujejo kmetu, ampak da hočejo za svoje zastopnike može, ki jim je vera sveta, ki jim je mar blagor in prespeh dosedaj tako zatiranega kmečkega stanu.

Nato stavi predsednik gospod župnik T. Rožnik naslednjo

resolucijo:

1. Prosimo in zahtevamo od naših poslancev, da vse storé, da debé Slovenci v državnem zboru v razmerju z Nemci pravilno število zastopnikov.

2. Popolno zaupanje in najsrdnejše zahvalo izreka današnji shod vsem poslancem Slovenske Ljudske Stranke.

3. Najodločneje protestiramo, da bi se uvedel pri nas civilni zakon in odpravil pouk krščanskega nauka iz šol. Resolucija je bila soglasno sprejeta.

Državni zbor.

Dunaj, 21. febr.

Začetkom današnje seje se je predsednik spominjal nečoj umrlega poljskega poslance dr. v. t. Gorskega. Dr. vitez Gorski je bil po naravi jako slabotnega telesa, a bister je bil njegov duh. Sicer je bil slaboten njegov glas, toda kot spreten govornik je imel v zbornici vedno mnogo poslušalcev. Baval se je posebno s finančnimi in soc. političnimi vprašanji. Poljski klub izgubi z njim delavno moč.

Dr. O f n e r, zastopnik preperlega dunajskega liberalizma, je danes predlagal, naj vlada predloži zbornici načrt zakona o zakonskem pravu ter o vodstvu cerkvenih matrik. Dr. Ofner kot poslanec gotovo ne bode dočkal zaželjenega načrta.

Družbe z omejeno obvezo.

Nato je zbornica nadaljevala in dovršila splošno razpravo o načrtu zakona glede družb z omejeno zavezo. Tu ima prednost gosposka zbornica, ki je deloma prenaredila vladni načrt in ga poslala poslanski zbornici.

Na Tirolskem n. pr. je na podlagi ces. patenta z dne 26. nov. 1862 več kono. družb, ki so po svojem bistvu delniške družbe. Kot take jih smatra tudi upravno sodišče, zato morajo plačevati višje davke. To so na Tirolskem največ družbe za zgradbo hotelov. Ako se ta društva presnujejo v družbe z omejeno zavezo, veljajo za nje določbe in olajšave novega zakona. Isto velja o rudniških družbah. To pravno vprašanje ni delalo nobenih težkoč, pač pa davčno vprašanje. Vladni načrt je določal 5% pridobnine od čistega dohodka 50 000 kron, 6% od čistega dohodka 100 000 in dalje od vsakih 100 000 kron po en procent več, in sicer do 10%, oziroma 500.000 kron čistega dobička.

S tem vprašanjem so se bavile trgovske in obrtniške zbornice in tudi industrijski svet je v seji 14. febr. 1905 nasvetoval razne olajšave.

Poročevalec narodno gospodarskega odseka, dr. L i c h t, je v odseku in danes v zbornici zagovarjal sklepe gosposke zbornice. Glavno načelo je, da družba plača pridobnino od resničnega čistega dohodka, ne pa od dohodka, ki bi ga družba po sodbi davčnih organov mogla ali utegnla imeti

LISTEK.

Pismo s Kitajskega.

Veselko Kovač.

Zadnji dan leta 1905!

Nemškimi državniki, ki pregledujejo danes svojo bilanco kitajskih interesov, gotovo ne poskakuje srce prevelikega veselja. Uspehi njih političnega stremljenja v Santungu so namreč silno jalovi. Sploh o uspehih ni govora. Moralni in finančni deficit na celi črti!

Pred dvema letoma so bile razmere za Nemce v Santungu vse drugačne. Imeli so na kitajskem ozemlju — zunaj Tsing-tava — v dveh mestih močne posadke. Postavili so jih tja za časa boksarjev pod pretvezo, da varujejo nemško železnico. Ko so bili boksarji popolnoma udušeni, opemnila je kitajska vlada nemškega gubernatorja, da naj pokliče vojake nazaj v Tsingtau, češ, da bo zanaprej že sama skrbela za popolno varnost železnice. Nemci so bili seveda za take opomine gluhi. — Kar namreč nemški

orel zagradi, ne izpusti z lepa iz svojih ostrih krempljev. — Pred nemško železnico je predirala v deželo nemška pošta. Po vseh večjih krajih, kjer se je gradila železniška proga, bili so nastavljeni nemški poštni uradi. In ko je zažvižgal prvi hlapon pred glavnim mestom Santunga, ga je ondi že pozdravil rog nemškega postiljona. — Proti kitajski volji nastanil se je zastopnik nemške vlade pred petimi leti v Tsinanfu. Prvi dve leti ga podkralj spleh ni priznaval. S časoma pa se je začel led na kitajski strani tajati, in nemški zastopnik je začel lesti iz svoje dolgotrajne obskurnosti. Prizadeval se je, da so Nemci dobili nekaj mest na višjih šolah in bilo nastavljenih par nemških častnikov za vojaške instruktorje. Tudi nemški trgovci so poizkušali svojo srečo v srcu Santunga. Nemški vpliv je začel rasti. A v isti meri je začela rasti tudi angleška in japonska zavist. Prepustiti tako lepo pokrajino izključno nemškimi interesom, to ne gre, mislila sta si Anglež in Japonec in začela v Pekinu proti Nemcem rovatiti in pritiskati na kljuko raznih ministrov. In priti-

skala sta jih z uspehom: štiri glavna mesta ob železniški progi, v katerih so hoteli imeti Nemci koncesije le z a s e, bila so te polteje odprta ne samo Nemcem, ampak tudi Japoncem, Angležem in Američanom. To vam je debelo gledal nemški Mihel, ko se je ta nepričakovana novica raznesla po časopisih! Seveda je bil zadan skrajno sebični nemški politiki s tem smrtni udarec. Angleški in japonski trgovec besta delala nemškemu občutno konkurenco. Že sedaj so poslali Japonci in Angleži v dotična mesta svoje konzule oz. podkonzule. Nemci pa imajo svojega konzula s a m o v Tsinanfu.

Naj reče kdo, kar hoče, za Nemce je imela rusko japonska vojska slabe posledice. Z vsako japonsko zmago nad Rusi je Nemcem greben vedno bolj upadal, in njih vpliv nasproti Kitajcem je postajal vedno slabjši. Da je temu res tako se razvidi zlasti iz dveh dejstev. Čemur so se namreč štiri leta na vse kriplje ustavljali, to se je slednjič vendar zgodilo. Hočeš nočeš morali so poklicati svoji dve posadki s kitajskega ozemlja v Tsingtau. Kitajska vlada je odkupila vo-

jašnice in jih priredila v šolske namene. — Nemci sedaj seveda trobijo po časopisih, da so to storili svojevoljno, iz gole koncilijantnosti. A to je smešno. Sama sleparija! Pred letom dni se je res nekdo osokolil ter je v nekem znanem in najvplivnejšem nemškem listu vzhodne Azije svetoval nemški vladi, da iz lastne inicijative odpokliče vojaške posadke iz Kiodža in Komi, ter tako pred svetom jasno pokaže, da nima sumljivih namenov v Santungu — a dobri mož se je s svojim pametnim svetom vladnim organom korenito zameril, in planili so po njem, da je bilo strah. In sedaj? Moralna brca!

Tudi nemški pošti se je to leto v Santungu slabo godilo. Nekaj časa je životala in delala kitajski neljubo konkurenco. Kitajci so jo pisano gledali. Zaletavali so se vanjo tolike časa, da so jo pregnali. In danes, na Silvestrov večer, ji ptekajo zadnje ure; z 31. decembrom l. l. mora namreč prenehati vsako uradovanje. Ali to ni velik fiasko?!

Zadnje mesece so se nemški diplomatje silno prizadevali, da jim Kitajska do-

Obresti od posojil ali obveznic se smejo odpisati od davkov pri odmeri davka. Po teh načelih dobe družbe z omejeno obvezo večje olajšave, nego jih imajo delniške družbe. Iz tega razloga pa se je v odseku in v zbornici poslanec G ü n t e r vpiral zakonu ter zahteval, da se v istem smislu izpremeni tudi zakon glede delniških družb. Vlada se je tudi vpirala olajšavam, češ, da se ji zmanjšajo dohodki itd.

Glavna izprememba je v § 115, ki določa: Od čistega dobička do 100.000 kron iznaša davek 4%, do 200.000 kron 5%, do 300.000 kron 6%, do 400.000 kron 7%, do 500.000 kron 8%, do 600.000 kron 9%, od čistega dobička nad 600.000 kron 10%. Ves zakon obsega 127 paragrafov. Kder se zanima, naj jih čita. Zbornica je tudi v tretjem branju odobrila načrt zakona.

Jutri pridejo na vrsto trgovinske pogodbe.

Izjemno stanje na Ogrskem.

Na Ogrskem se pripravljajo velike stvari. Dasi je sklenil ogrski ministrski svet, pri katerem se bili navzoči tudi general Nyri, korni poveljnik grof Uexküll in višji budimpeštanski mestni glavar Rudnaya, da ne smejo oblasti dovoliti nikakih shodov in odkloniti vse prošnje za dovoljenje zborovanj, kakor tudi naročiti orožnikom, da preprečijo morebitne shode s silo, čeče koalicija kljub tej prepovedi prirediti v nedeljo 300 shodov. Boje se, da pride ob tej priliki do spopadov, ker vlada ne bo imela povesod na razpolago dovolj oborožene moči.

Velezanimiv govor je imel grof Tisza v liberalni stranki. Naglašal je, da je bila zbornica zakonito razpuščena. Pač pa sodi Tisza, da je bila kršena ogrska ustava, ker je bil imenovan kraljev komisar. Tisza je rekel, da bi zdaj ne kazalo razpisati novih volitev, ker bi le še bolj poostrele nasprotstva. Ostro je obsojal koalicijo in naglašal, da je bilo rešeno vojaško vprašanje prvič l. 1867 tako, da so bili zadovoljni Mažari in vladar. V nadaljnjem govoru je pa izjavil, da protestira liberalna stranka proti temu, da bi se vladalo brez ustavne zbornice.

Ogrski uradni list je priobčil včeraj odlok, ki razglasuje s 1. marcem avtonomni carinski tarif in pa trgovinsko pogodbo z Nemčijo. Kristoffy je pridobil 10 vladnim komisarjem uradnike ministrstva za notranje stvari.

Policija je naležila dijakom, ki so jih zaprli ob nemirih v ponedeljek, vsakemu 50 K globe.

Finančno ministrstvo so penulari predvčerajšnjim predsedniku komercialne banke Lanczyju, a ker je odklonil, so ponudili mesto finanč. ministra bivšemu poslancu Münichu.

Društvo za časnike in pisatelje „Ottkon“ je izvolilo stalni odsek, ki bo imel nalogo, da se pe teza za moralne in materialne koristi časopisja, ker grozi v sedanjih razmerah nevarnost tiskovni svobodi in časopisju.

Vladni „Magyar Nemzet“ piše, da namerava vladar izdati na narod oklic, kakor hitro se pomire duhovi. Kraljev oklic bo naglašal, da je sedanje brezparlamentarno stanje le prehodno zlo, medtem ko bi pomenjala trajna koalicija smrtno nevarnost za zbornico. Kralj ne bi mogel sestaviti vlade iz koalicije.

Nekateri listi sodijo, da bo sklican novi ogrski državni zbor meseca maja, drugi pa, da bodo nove volitve šele jeseni 1907. Vlada pa ni še ničesar sklenila. Se bo pač dobro pripravila za volitve. A klub temu so že postavili demokratje v volivnem okraju Bekes Szaba za kandidata demokrata Andr. Achima.

Budimpeštanski poveljnik je prepovedal vojaškim godbam igrati javno. „Független

Magyar Ország“ je bil 21. t. m. zaplenjen, ker je priobčil Lengyelov uvodni članek, ki mrgoli razžaljen veličanstva.

Predsednik hrvaškega državnozbornskega kluba, dr. Tomasić, je priobčil članek, v katerem izjavlja, da je vedno obsojal zahtevo mažarskega poveljnega jezika. A če dobe Mažari poveljni jezik, morajo tudi Hrvatje zahtevati hrvaški poveljni jezik. Pretirani šovinizem koalicije se zdaj maščuje. Nova doba je le mogoča po sporazumljenju s krono. Kralj bo dobil mož in pota, da nastopijo zopet normalne parlamentarne razmere. Hrvati in Srbi na Hrvaškem vztrajajo na državni skupnosti z Ogrski in bodo delali na parlamentarno vlado.

Notranje politični položaj.

Danes mora rešiti zbornica trgovinske pogodbe z Belgijo, Italijo in Rusijo, kakor tudi trgovinsko pooblastilni zakon. Jutri, v petek bo le kratka seja, v kateri predloži Gautsch s kratkim govorom zakon. načrt o volivni reformi.

Verska vojska na Francoskem.

Včeraj dopoldne so nameravali inventirati v 27 pariških cerkvah. V vseh cerkvah je bilo zbranih mnogo vernikov, nekateri so celo prenočili po cerkvah.

Zupniki so prečitali proteste. Le v nekaterih cerkvah so izvedli inventuro, v ostalih se pa niso upali finančni uradniki izvršiti inventure.

Veliki mojster italijanskih framasonov.

Pri volitvah velikega mojstra italijanskih framasonov so izvolili namesto Hektorja Ferrarija Adrijana Lemmija.

Rusija.

Ruski ministrski svet je izjavil, da bodo izvedene volitve v gosudarstvenno dumo pravčasno.

Dume nameravajo sklicati v drugi polovici meseca aprila. Sklenili so tudi, da bo odslej podvrženo izredno in vojno stanje najvišjim vladnim organom.

„Rus“ priobčuje senzacionalna odkritja o Gaponu. Gapon bi bil moral izročiti revolucionarnemu odboru 30.000 rubljev, a je izročil le 7000 rubljev, ostalo vsoto je pa porabil zase.

Gibanje proti tujcem na Kitajskem.

Angleški listi pišejo, da bo kmalu izbruhnil na Kitajskem požar proti tujcem. — Japonski uspehi v zadnji vojski vplivajo na kitajsko samozavest. Poročila ameriških listov o kitajskem bojkotu ameriškega blaga so vznemirljiva, ker kažejo globoke kitajsko sovraštvo do tujcev.

Japonski vpliv se vedno bolj širi. Kitajski podkralji nastavljajo po novih šolah za deklice in dečke izobražene japonske učiteljice. Na japonskih vseučiliščih in šolah je nad 4000 kitajskih dijakov in dijakinj.

Dober poznavalec kitajskih razmer T. F. Millard pa priobčuje v „Scribners Magazine“ velezanimiv članek, v katerem trdi, da bo kmalu konec trgovinskih koncesij za tujce na Kitajskem. Začetkoma so dajali Kitajci male koncesije, a zdaj ko so izpoznali nevarnost takih koncesij, pa dajejo vedno manj vredne koncesije in izrabljajo evropske velevlasti drugo proti drugi.

Japanci vplivajo po angleškem vzorcu s časopisi na Kitajce. Nič manj, kakor 26 kitajskih časopisov izdajajo Japanci.

Spretno pisani uvodni članki hujskaje Kitajce proti inozemstvu in osobito proti Nemčiji.

Maroška konferenca.

Včeraj so vložili Nemci maroške konferenci načrt o ustanovitvi maroške banke. Tudi francoski zastopniki so vložili posebni

načrt o ustanovitvi državne banke v Maroku. Angleško časopisje sodi, da se bo maroška konferenca razšla brez uspeha. Agence Havas priobčuje izjavo nekega španskega državnika, da nameravajo prepustiti rešitev maroškega vprašanja kongresu v Haagu. Grof Tattenbach je izjavil: Vojska med Nemci in Francozi bi debila odmev na cellem svetu. V Nemčiji jo ne želi nihče. Grof upa na častno rešitev nastalih sporov.

Vojska med Bolgarijo in Turčijo.

„Tribune“ poroča iz Soluna: Turška vlada je trdno prepričana, da je neizogibna vojska med Bolgarijo in Turčijo. Turki delajo že jako obširne priprave za vojsko.

Konzistorij.

V včerajšnjem tajnem konzistoriju je imenoval sv. oče 19 francoskih in drugih škofev, med njimi tudi novega goriškega nadškofa msgr. dr. Sedeja. Navzoči so bili le kardinali. Papež je nagovoril kardinale. Ponovil je kratko v encikliki z 11. t. m. navedene dokaze in slovesno grajal ter obsodil pred kardinalskim kolegijem francoski zakon o ločitvi cerkve od države. Ta zakon žali Boga in je nasproten božjim ureditvam cerkve. Za apostolske stolice, episkopat, duhovščine in francoske katoličane pa pomenja veliko žalitev in krši tudi zaradi prelomitve konkordata mednarodno pravo. Papež je zopet pozval francoske katoličane, naj branijo vero in naj upajo na boljše čase.

Napete razmere med Rusijo in Kitajsko.

Berolinski listi priobčujejo iz Peterburga poročila, da je po mnenju peterburških diplomatov mogoča vojska med Kitajsko in Rusijo. Rusija je prisilila Kitajce s pravico močnejšega, da so izpolnili ruske želje, in se ni ozirala na sklenjene pogodbe. Kitajska se hoče zdaj maščevati za to. Pekinško vlado podpirajo javno Japonci, na tihem pa Angleži. „Novosti“ poročajo iz Irkutska, da je dal general Rennenkampf za preti čifuškega gubernatorja zaradi velike zlorabe uradne moči. Ovdedli so ga v vojaško taborišče. Po ruskih mestih so našli velike zaloge orožja in streliva.

Stajerske novice.

Š Visoka starost. V župniji Sv. Andraža v Slov. goricah je umrl v torek, dne 13. februarja t. l., starosta tamošnjih župljanov, 98letni starček Martin Rajšp, po domače Šamperlič v Slabšini. Rajni je bil rojen leta 1808 ter vedno trdnega zdravja do konca svojih dni. Naj v miru počiva!

Š Veselica. V nedeljo, dne 25. februarja, po litanjah priredi „Katoliško slovensko izobraževalno društvo“ v Nazarjih veselice s petjem in igro „Zamujeni vlak“. Cisti dobiček je namenjen za razširjenje društvene knjižnice. K obilni udeležbi vabi odbor.

Š Preseljiv prizor doživeli so, kakor se nam piše iz Artič, dne 20 t. mes. popoldne okoli 4. uri. Svata se je obhajala v pošteni kmečki hiši Jožefa Režman v Artičah. Velike veselje je vladalo na gostiji, toda v trenutku se je izpremenilo v veliko žalost. Hišni gospodar, nevestin oče, gre, da bi veselje še z enim strelom povzdignil, ter zaže možnarček, a tako neprevidno, da mu strel v levo roko in v lice puhne. Oj gorje! Kakšna izprememba! To je bila debela kaplja grenkobe v kelih veselja. Odpeljali so ga v breško bolnico. Daj Bog, da bi ob oči ne prišel.

Š Volitve v Soštanju razveljavljene. Z velikim zadovoljstvom konstatirajo nemški listi, da se zadnje volitve v trgu Soštanj razveljavljene, da je slovenski občinski zastop razpuščen in da bodo

pri prihodnjih volitvah pod vodstvom političnega komisarja Zoffila gotovo zmagala nemška stranka. Za danes bomo navesti vse „nemške“ volivce drugega razreda po volitvi od dne 16. junija 1904 in 15. junija 1905, da bodo tudi slovenska javnost izvedela, kako moške veljajo v obeh nemškega časnika kot tlačenji rojeni Nemci. V drugem razredu oddali so takrat za nemške kandidate glasove: Josip Werbnigg, trgovec (bode sedaj volil celo dvakrat v istem razredu!), Filip Gande, penzioniran pek v Soštanju, doma iz Stranice pri Konjicah (bo tudi volil dvakrat), Adolf Orel, trgovec (njegov oče je pripotoval iz Kranjskega) — ta bode volil za sebe in za svojo meseca maja 1905 umrlo so progol! — Orel Beti, mati Adolfa Orel rojena Kranjca, Franc Demšer, c. kr. okrajni tajnik v Novem mestu, za svojo ženo rojeno Orel. Ed. Schmid, knjigovodja v tovarni Franc Woschnagg & sinovi, ki plačuje šele od zadnje volitve toliko davka, da pride v drugi razred, Magdalena Stuller, poprej trgovka, sedaj v Gradcu, njen mož je agent zavarovalnice „Dunav“ v Gradcu. Pavel Mak, črevljarn in po milosti Govedičevi cerkveni ključar, Leop. Waldl, rojen Bavarec, toda edini res pristni Nemec, Matija Brišnik, zadnjega popolnoma slovenskega odbora namestnik, o katerem hudobaj jeziki govore, da je neka zlata ura napravila vez med njim in voditeljem nemške stranke in ki ne zna niti besedice nemški; krona vseh teh „nemških“ volivcev pa je — Govedič! Od naštetih volivcev so prišli kar trije brez predugačenja zemljiške knjige v volivni imenik, kjer se do začetka leta 1905 nahajali niso, in je to edina zasluga davčevega nadzornika Oplustila! Zaradi njegovih zaslug v prid nemški stranki v Soštanju je vložil rajni poslanec Žčkar pred letom dve interpelaciji, kateri pa visoko finančno ministrstvo dosedaj konsekventno prezira!

Š Porotne obravnave v Mariboru. Pred mariborskimi porotniki je bil obsojen kečar Janez Crnko v dveletno težko ječo, ker je Plahyve pisarne oziroma ptujsko mestno hranilnico osleparil za 1000 kron. — Radi detomera je bila obsojena na tri leta težke ječe dekla Apollonija Cuček.

Š Umrla je v Braslovčah podpolkovnikova vdova Mina Bien pl. Guldenau, stara 63 let. — V Celju je umrla vdova okr. načelnika, Mar. Wagner, stara 84 let.

Š Poročil se je g. Jakob Jančar, asistent južne železnice na Zidanem mostu, z gospico Marico Hlebec v Sevnici.

Dnevne novice.

Volitve v trgovsko in obrt. zbornico so bile včeraj ob 3. uri popoldne kečane. Skrutinij še vedno traja. Obrtniško trgovski volivni odbor je oddal skupne 3292 glasovnic. Nemci so v vseh razredih imeli lastne kandidate.

Čudne razmere na srednjih šolah. Na c. kr. II. drž. gimnaziji se je sistemiziralo novo mesto za priredopisca. Na celem zavodu pa je le 16 priredopisnih ur, kar je za dosedanega priredopisca premalo. Nasprotno pa je 42 ur matematike in fizike, a zato samo 1 učna moč. Novo mesto bi torej moralo biti za matematiko in fiziko, a ne za priredopisca, kateremu sta bila mat. in fiz. le postranski študij! Saj imamo 4 izkušane slov. matematičarje, trije ne dobe niti supulture. Krivično je tudi razpisanje mest za realke. Zahteva se 1 profesor za nemščino, dva za nemščino in francoščino, tako, da bo za nemščino, francoščino in laščino z dosedanjimi skupaj 6 profesorjev, ur pa je 56 nemških, 33 francoskih in 11 laških, skupaj ravno 100, torej na 1 profesorja 16²/₃ ure. Nasprotno pa je za 35 slovenskih ur (kot obligaten in prost predmet) samo 1 profesor, istotako za 52 ur geografije in zgodovine tudi samo en profesor. Za zgodovino in slovensščino bi torej bolj trebalo novih definitivnih mest, razpišejo pa se 3 za nemščino in francoščino! Namen je prezoren! Naj se nastavljajo na naših srednjih šolah učitelji s primernimi študijami brez vseh drugih ozirrev samo po potrebi in po pedagoških principih!

Poslanec dr. Žitnik je že toliko okrevljal, da se je mogel včeraj udeležiti seje poslanske zbornice in preračunskega odseka.

voli podaljšati železnico iz Tsinanfu v Tientsin. A kakor vse kaže — brez uspeha. Kitajci so si namreč trdno zabili v glavo, da to store sami z domačim denarjem. Dobro vedo, da je vsaka železnična proga, zidana s tujim kapitalom, jedna vez več, ki jim jemlje zlato prestop. Zato hočejo celo oni del med Tsinanfu in Tsingtavom kupiti od Nemcev.

Do rusko-japonske vojske se se Nemci postavljali, češ, da je njih vojaštvo najzbornejše na svetu. Zato zaslužijo njih častniki pred vsemi drugimi prednost kot vojaški inštruktorji. Temu so Kitajci nekoliko verjeli, in marsikateremu nemškemu častniku se je posrečilo priti na Kitajskem do lepe službe. A zadnje leta so Japonci Nemce v tem oziru vedno bolj izpodrivali. V rusko-japonski vojski pa so Kitajci do dobra izprevideli, da je nespametno klicati drage vojaške vežbovalce iz daljne Nemčije, ko so vendar veliko cenejši, a nič slabši tako blizu! In zato ne bo več dolgo, ko bo zad-

nji nemški častnik moral pobrati svoja šila in kopita in ostaviti lepo Kitajsko. — V Tsinanfu sta delovala na vojaški šoli dose-daj dva nemška oficirja. Jeden izmed njiju je Avstrijec; a predno je dobil službo, je moral nemškemu konzulu obljubiti, da bo zvesto služil nemškim interesom! V par tednih bode njima triletni službeni rok potekel. Podkralj pa je častnikoma že namignil, da ne misli več psoviti pogodbe z njima. Namestila ju bodeta dva Japonca.

Kar se tiče mesta Tsingtav, se mora priznati, da v lepoti in praktični vravnavi luke vedno napreduje. Neprestano rastejo nove hiše iz tal. Regulacija cest je vzorna. Na gričih zadaj za mestom je zasajeno gosto smrečje in borovje, ki bo v par letih gotovo glavna privlačna sila za tujce. — To jesen spustili so v morje velikansko ladjenice, v kateri je mogoče popraviti največje bojne ladje. Stala je tri milijone mark. Pravijo, da je to sedaj največja ladjenica iz železa na svetu.

Bojno brodevje pa je tako, da ni vredno govoriti o njem. Par križark starega tipa in nekoliko torpednih ladij, to je vse, kar reprezentira nemško mogočnost v azijskih vodah. Zato pa tukajšnji nemški listi tudi vedno tarnajo, da naj vlada vendar bolj gleda na moč bojnega brodevja v Tsingtavu. Ker je mesto s suhega prav slabo utrjeno in bojna eskadra v tako žalostnem stanju, bi bil Tsingtav v par urah v sovražnikovih rokah. Zatorej pomoč, dekler ni še prepozno! A do sedaj je bilo vse obupno jadikovanje le — glas vpijočega v puščavi.

Nemška vlada troši milijone, dobiček pa leze večji del le v japonske in kitajske žepe; kajti trgovina je večinoma v njih rokah. Do sedaj se je uvažalo največ japonskega blaga, nemškega pa razmeroma najmanj.

Resnica oči kolje. Zato bodo nemški listi o teh neuspehih svoje ponesrečene politike na Kitajskem trdovratno molčali.

— **Kdor se sramuje materinskega jezika, se navadno osmeši.** Kdor ima čas in priliko opazovati spricevala v delavskih knjigah obrtniških pomočnikov, kakor n. pr. poslovodji oskrbovalnih sprejetišč, ta je že marsikatero imenitno spricevalo čital in dobil prepričanje, da stoji splošna omika po največ nemškutarskih obrtnikov na jako nizki stopinji. Evo dekazov! Nek mojster-krojač je napisal svojemu pomočniku sledečo spricevalo v knjžico: „bestedicke, das vorderezaigter, als ksel beim mir 2, jare trei und flaissig in Verwandung gvest hot aub bei meine Frau das kšef gut und bromt verichted als Dmenschejderinu. Ukund deesen meine unter Schrift N N. — Nek pomočnik je hotel od župana potno dovoljenje in ker je bil „tajč“, je pisal: Hochkehrte her Bürke meister! Büre Mein Arbeit Buch zu Verseen Josef Scheschg.

— **Prodana nevesta.** V Nabrežini se je nastanila neka brhka kraška punica. Zalezavati jo je začel kmalu neki sladki Kalabrež ter jo premotil. Silila je, naj jo vzame. Kalabrež je bil s tem zadovoljen in prišli so oklici. Oklicana sta bila trikrat. Tu pa si je Kalabrež vso to reč premislil in odšel je v Kalabrijo; seveda ni niti vedela, kdaj. Ker pa si je le želela moža, se je dala kmalu omrežiti po drugem Kalabrežu. Zmenila sta se da se vzameta. Prišli so oklici. Trikrat sta bila oklicana in stopiti sta imela že pred oltar, kar se prikaže v Nabrežini stari ljubček ter pravi: Stoj! Punica sedaj ni vedela, kaj in kako. Gorela je pravzaprav za nevega ženina, ali prejšnji je rekel, da jo vzame on. Sleđnjič sta se ženina zedinila za kupnino. Zidnji je zahteval od prejšnjega 24 kron, katere mu je res naštel, nakar mu je ta odstopil svojo nevesto. Za 24 kron jo je predal. Poročila sta se Kraševka in prvi ženin kar na podlagi prvotnih oklicev, tako da je bila ona sedaj oklicana z drugim, poročena nato pa s prvim. Povedati moramo še, da je pripeljal sedanji poročenec s seboj sestro iz Kalabrije, katero je ponudil rojaku za ženo, in ta jo baje poroči. Ko sta se enadva poročila, ju je vprašal duhovnik, v katerem jeziku naj ju poroči. Kalabrež je rekel: Kakor hočete. Duhovnik ju je poročil slovensko; ko je bilo treba reči: hočem, pa je rekel Kalabrež: skočim.

— **Okrađeni poslanec.** Dunajski listi poročajo: V stanovanju poslanca Pogačnika na Dunaju je bilo zopet ukradeno nekaj obleke in perila. Tatovi so aretirani.

— **Ameriške novice.** V mestnej bolnici v Nevarcu je umrla nenadoma gospa Ivana Manteni rej. Hribar iz Domžal. — V Broughtonu je umrl Jakob Fortuna, doma iz Poljan nad Skofjo loko. — Umrl je v Conemanghu Franc Kastelic, doma iz Bujanjega vrha pri St. Vidu na Dolenjskem. — Po kratki bolezni je preminol Ivan Krašovec v Pittsburgu. Doma je bil iz Božakovega pri Metliki.

— **Srbska omladina v Inomostu** je ustanovila akademsko društvo „Zmaj“.

— **Prostovoljno gasilno društvo v Zgornji Siški** priredi veselico na pustno nedeljo, 25. svečana 1906 v gostilni pri Pavšiču. Začetek točno ob 6. uri zvečer. Vstopnina 40 vin. Preplačila se hvaležno sprejemajo. Delujoči in p. d. p. člani so vstopnina prosti. K obilni udeležbi vabi najljubši je odbor.

— **Poročil** se je v Gorici g. dr. Al. Petarin, deželni tajnik, z gospodično Elizjo Orzanovo, hčerko gosp. A. Orzana.

— **Star ženin.** V Gorici se je poročil 80letni bivši bravec Fr. Martinelli s svojo služkinjo. Vdovec je bil od septembra lanskega leta.

— **Umrl** je na Dunaju vsled pljučnice poljski državni poslanec vite z Gorski. Bil je srdit nasprotnik volivne reforme. — Nadalje je na Dunaju nenadoma umrl znani prepovednik P. Jurij Freund. Dunajska mestna občina je sklenila prirediti mu časten grob, a truplo pokopljejo na Gorenje Avstrijskem.

— **Umrila** je v Gorici gospa Emilija Dugulin, davkarjeva vdova.

— **Župnik Vogrinc,** katerega knjga je prišla na indeks, se je podvrigel razsodbi sv. stolice.

— **Poročila** se je v zabnici gđ. Margareta Zerjav, mnogim čitateljem dobro znana prodajalka na Sv. Višarjih, s postajenačelnikom gosp. Köllichom.

— **Obesil** se je posestnik Janez Velkavrh iz Korena, sodnijski okraj Vrhnika.

— **Umetniško ustanovo** v znesku 300 K je dobil domač: skladatelj g. Anton Lajovic.

— **Ubil** se je v Idriji tesar Ivan Kanduč.

— **Katol. izobraževalno društvo v skofji Loki** priredi v nedeljo, dne 25. febr. 1906 vese-

lico v „Društvenem domu“. Spored: 1. M. pl. Farkaš: Popotnica hrvatske. — Sretan imendan. — V. G. Brož: U sladkej sanji Svirajo tamburaši. 2. Hudobni duh Lumpacij Vagabund ali zanikrna trojica. Burka s petjem v treh dejanjih. 3. Prosta zabava (v dvorani): tamburanje, petje. Začetek točno ob 7. uri zvečer. Vstopnina: Sedeži I.—III vrste 1 K; III.—VI vrste 80 h; drugi po 60 h; stojišča 40 h. Za ude polovico.

— **Strossmayerjev naslednik.** Spletsko „Naše Jedinstvo“ poroča, da bo v kratkem za Strossmayerjevega naslednika imenovan dr. Ig. Martinac.

Ljubljanske novice.

lj **Pozor!** Kakor čujemo, hodijo socialni demokrati s polami po Ljubljani in nabirajo podpise za ločitev katoliškega zakona. Ker pravijo, da pobirajo podpise zoper ločitev, so vjeli na ta način že več oseb, ki so se podpisale. Torej pozor pred sleparji!

lj „**Pasja steklina**“. Mestni magistrat ljubljanski je založil poučno 63 strani obsegajočo knjžico o pasji steklini. Knjžica je ravnokar izšla in se dobiva pri mestni blagajni po 40 v. izvod.

lj **Gostovanje gospoda Miše Dimitrijeviča na slovenskem odru.** V soboto, dne 24. t. m. nastopi prvič na slovenskem odru eden najodličnejših jugoslovanskih igralcev — umetnikov, g. Miša Dimitrijevič, član kr. zem. kazališta v Zagrebu. Za svoje gostovanje si je izbral Turgenjevo dramo v dveh dejanjih „Tuji kruh“ v kateri igra ulogo ruskega popa, tega starega plemiča Kuzefkina, ki živi „na kotu“ in ki ga ima za norca vsak lakaj. — Z gospodom Dimitrijevičem skupne pa nastopi gospa Mila Dimitrijevičeva, ki je gostovala z velikim uspehom v minolem mesecu v „Vstajenje“, in sicer to pot v dražestni francoski veselo igri v enem dejanju „Babje leto“, kojoj sta spisala Meilhac in Halévy. Gospod Dimitrijevič igra v tej igri ulogo starega gospoda Bricquevilleja, ki je tajno zaljubljen v ljubeznivo Adrijeno, katero predstavlja njegova gospa soproga. Tako bomo imeli v soboto dva gosta hkratu na slovenski pozornici, dva velesimpatična jugoslovanska umetnika. — Danes se ponavlja igrekaz „Malilord“.

lj **Obrtno gibanje v Ljubljani** Tekom meseca januarja letos pričeli so v Ljubljani izvrševati obrt: Ivan Černič Martinova cesta 3, trgovino z vinom in žganjem; Josip Stariha, Vodnikov trg 3, kleparski obrt in vodovodno inštalacije; Fran Soukal, Pred škefijo 12, prodajo razglednic, pisalnih potrebščin in papirja; Marija Garbajs, Krakovski nasip 16, žensko krojaštvo; Jakob Jager, Solski drevored, prodajo klobas; Anton Matjašič, Tržaška cesta 13, rekovski obrt; Neža Jereb, Poljska cesta 26, trgovino z mešanim blagom; Rudolf Florianz, Gradišče 5, mesarski obrt; Viljem Konrad Nučič, Selenburgove ulice 6, trgovino z glasbili; Marija Terdina, Dunajska cesta 11, prodaje živil; Pavla Höhn, Rimska cesta 9, žensko krojaštvo; Filip Drach & Josipina Igljič, Dvor. trg 3, trgovino z mešanim blagom; Alojzija Vivot, Stari trg 21, modistovski obrt; Simon Kmetec, Kolodvorske ulice 26, agencija z muzikalnimi avtomati; Karol Cernernik, Dunajska cesta 9, izposojevanje koles; Marija Bavdek, Solski drevored, prodajo klobas. — Oglasili, oziroma fakično opustili pa so obrt: Rudolf Jesenko, Stari trg 13, trgovino z mešanim blagom; Terezija Montrator, Sv. Petra cesta 29, trgovino z vinom; Marija Zargi, Sv. Petra cesta 2, trgovino z mešanim blagom; Ana Klemenčič, Solski drevored, prodajo klobas.

lj **skupaj trčila.** Včeraj dopoldne se je posestnik Josipu Viroziju iz Iške vasi, plašil konj v Florjanskih ulicah, vsled prihajajočega električnega voza. Virazi je sicer držal konja za ude, a je konj pri prihodu električnega voza, porinil vpreženi voz nazaj take, da je trčil v električnega. Virozi ima 6 kron škode, ker se je pri vozu zdrobilo kolo.

lj **Najden** je lovski nož, vreden tri krone in crna boa, vredna 3 krone.

lj **Ogenj so iskali.** Sineči je zapazil neki trgovec, da se iz Souvanovega poslopja ob Muzejskem trgu močno kadi. Obvestil je o tem v gledališču služboječega policijskega stražnika, nakar je bilo obveščeno gasilno in reševalno društvo, ki je z enim oddelkom prihitelo na lice mesta, a ni stopilo v akcijo, ker ni bilo ognja in je dim prihajal izpod podstrešja le iz preveč zakurjene peči.

lj **S topovi bodo streljali** z ljubljanskega Graju 24. in 25. t. m. povodom mednarodne maskarade. Več v in-seratu.

lj **Karavanski bratje** prirede v soboto 24. februarja 1906. v gostilni pri I. Vetter v Florjanskih ulicah št. 6 pred-pustno veselico. Svirala bo godba kara-

vanskih bratov. Vstopnina za osebo 20 kr. Začetek ob 8 uri zvečer.

lj **Umrl** je danes popoldne ob pol dveh v deželni bolnišnici železnični čuvaj g. Anton Vode iz Rožne doline, o katerem smo poročali, da ga je zadela kap. N. p. v m.!

Razne stvari. Najnovejše.

Potresi. Iz Cosenze poročajo, da se včeraj ob 5. uri 33 minut imeli močan potres. Tudi iz vzhodnega Kavkaza prihajajo poročila o potresih.

Umorjen general. V Ašabadu je bil umorjen skupno s svojimi slugi general Džuravek.

Poročnik Schmidt, vodja uporne črnomorske mornarice, je zblaznel. Njegova fiksna ideja obstoja v tem, da hoče spraviti pred sodnijo s kompromitujočimi pismi vse svoje prijatelje.

Morilec se je sam sodil. Morilec Spreckel, ki je umoril dve služkinji, se je obesil v zaporu v Bonnu.

Šedem otrok umorjenih. Iz Berolina poročajo: V Gelsenkirchnu je bila aretirana neka zakonska dvojica, ker je pomorila izmed osmih rojenih otrok jih sedem takej po perodu.

Nov ognjenik se je nenadoma pojavil v državi Colorado v Ameriki. Gora, ki je 3000 metrov visoka, se je na vrhu razcepila na dvoje in iz razpoke se je vlila lava, dim in plamen se je začel dvigati. Več izletnikov se je moralo vrniti. Prebivalstvo je v strahu za svoje domove.

Najbogatejši mož na svetu, ameriški petrolejski kralj John D. Rockefeller je po poročilih newyorških listov izgubil. Od vseh strani prihajajo sicer poročila, da so ga videli ljudje tukaj, tam, ali vsa poročila se izkažejo kasneje kot neresnična. Nekateri listi trdijo, da se je umaknil vsled neke sodnijske obravnave, ki se vrši med njim in državo Misouri.

Čudna bolezen. Pred nekoliko časa se je v Konstanci na Švicarskem dogdil nastopni čudni slučaj 11letna hčerka nekega gostilničarja je dobila influenco. Tresla jo je mrzlica, v glavi se jej je vrtele in bila je silno žejna. Prosila je, naj jej dajo keke pijače. In ko jej je dekla prinesla čašo vina, je izpila v enem dušku, rekši: „Sedaj je dobro, sedaj bom pa mogla zaspati.“ Takoj potem je zaspala in ni se mogla prebuditi cele štiri dni. Ves ta čas se jej bli udje kakor odamrli, le dihanje in utripanje srca je še kazalo, da živi. Poizkušali so na razne načine, da bi jo prebudili, ali vse zastonj. Po štirih dneh se je deklica sama prebudila ter vstala povsem zdrava.

Sobarica — ljudska učiteljica. V šolskem okraju Wels je nastavljena neka bivša sobarica za previzorično učiteljico. Obiskovala je prej samo ljudsko šolo, izvršila tam šest razredov, služila potem za sobarico in zdaj je učiteljica, ki se pripravlja za zadnje učiteljsko izkušnjo. Slučaj vzbuja občudovanje in tudi ogorčenje.

Darovi.

Poslani našemu upravnistvu.

Za Ciril Metodovo družbo: G. Matija Koren, župnik v Žalcu 26 K.

Za pogorelce v Jesenicah je daroval gosp. Ignacij Ažnoh v Ljubljani 3 krone.

Telefonska in brzojavna poročila.

Gradec, 22. febr. Bivši justični minister, sedanji predsednik graškega nadso-dišča grof Gleispach je danes nenadoma umrl. Zadela ga je kap.

Novo mesto, 22. febr. Včeraj 7 minut na 7. uro zvečer je bil tu močen vertikalni potres, kateri je trajal do 5 sekund, preje se ni čutilo nikakega bobnenja, kakor tudi pozneje ne, pač je bilo bobnenje ko se je streslo S streh je padala opeka, potres se je čutil tembolj v višjih nadstropjih.

Turjak, 22. februarja. Skocijski župnik Merc sinoči umrl. Pogreb v petek ob desetih.

Dunaj, 22. febr. Danes državni zbor razpravlja trgovske pogodbe. Ob pol 3 uri popoldne bo seja prekinjena, da se udeleže poslanci pogreba poslanca Gorskega, nato bo pa od pol 4 ure dalje zopet seja. Trgovske pogodbe zbornica še danes reši. Jutri bo kratka seja, v kateri po kratkem nagovoru predloži ministrski predsednik Gautsch volivno reforme. Slovanski poslanci bodo imeli potem skupno sejo. Novi državni zbor bo imel 455 poslancev.

Dunaj, 22. febr. Pododsek za ureditev kongruje je imel danes sejo. Predsednik pododseka je grof Stürgkh. Po generalni debati je odsek pričel specijelno debato.

Budimpešta, 22. febr. Nyiri je zapustil Budimpešto, ker je izpolnil svoje nalogo kot kraljevi komisar.

Dunaj, 22. febr. Ogrski kraljev komisar general Nyiri je danes došel sem. Izstopil je v palači ogrskega ministrstva. Popoldne bo Nyiri sprejet od vladarja.

Budimpešta, 22. febr. Koalicija izda na narod manifest, ki izide v nedeljo. V nedeljo nameravajo poslanci koalicije na številnih shodih poročati o svojem delovanju, a shodi bodo skoro gotovo prepovedani.

Lvov, 22. febr. Poljski vseučiliščniki so poslali mažarskim vseučiliščnikom v Budimpešto brzojavno izraz simpatij.

Reka, 22. febr. Konferenca hrvaških, ogrskih in srbskih politikov, sklicana na 28. t. m. je odložena za pozneje.

Reka, 22. febr. Stavka je končana razen v papirnici in v kemični tovarni.

Trst, 22. febr. Obč. svet je sklenil, da ne bo več oficijelno podajal uradnemu listu sejnih zapisnikov.

Trst, 22. febr. Stavka kurjačev in mornarjev se nadaljuje.

Pulj, 22. febr. V Vižinedi so Hrvatje vrgli italijanski občinski odbor s pomočjo socialistov.

Rim, 22. febr. V kratkem obiščeta sv. očeta pruski prestonaslednik in njegova soproga.

Peterburg, 22. febr. V Irkutsku je general Rennekampf dal aretirati židovskega guvernerja radi zlorabe uradne oblasti.

Peterburg, 22. febr. Voditelj kršč. demokratov Petrov je objavil dokaze, da je Gapon dobil od Witteja 30 000 rubljev za delavsko organizacijo, pa jih je poneveril. Petrov pozivlje delavce, naj se ne dajo več goljufati in si naj pomagajo sami.

Peterburg, 22. februarja. V Gainskem se je upro 500 kazakov, ki so se zabarikadirali. Proti upornim kazakom so nastopile čete s petimi strojnimi puškami. Vršil se je boj. Podrobnosti še ni.

Riga, 22. febr. Sodišče je obsodilo mestnega zastopnika Ternanda v Rivi, ki je bil predsednik odtodne „republike“ in častnikarja Polsa v kontumaciji na smrt. Oba sta pobegnila.

Peterburg, 22. febr. V Hasenpedu je ustreljenih 18 oseb, v Grobinju 8 oseb.

Pariz, 22. februarja. O nagovoru sv. očeta se poroča, da je posebno radi tega ostro obsodil zakon o ločitvi cerkve od države, ker je zakonov namen spraviti šizmo v katoliško cerkev.

Pekin, 22. februarja. Japonska vlada je naznanila kitajski, da bo Japonska odločno nastopila proti vsakemu tujcem sovražnemu gibanju na Kitajskem. Kitajska naj si posledice sama pripiše, če ob pravem času ne stori primernih protiodredb.

Washington, 22. februarja. Konferenca v Algecirasu se nič kaj ugodno ne razvija, vendar upanje za mirni zaključek še ni popolnoma izginito. Italija, Belgija in Amerika pritiskajo na Nemčijo.

Berolin, 22. febr. Vesti o sestanku angleškega kralja in nemškega cesarja niso neosnovane. Med vladarjema je nastopilo zopet prijaznejše razmerje.

Izjava.

V oglasnem delu tukajšnjih dnevnikov je bila objavljena izjava zadruga urarjev in optikov v Ljubljani, kjer se naznanja, „da nisem opravičen, naznanjati razprodaje svoje trgovine, da nimam v to potrebne dovoljenja, da vzbujam samo mnenje na resnično razprodajo in s tem občutno škodujem drugim zlatarjem“.

Najprej ni res, da bi naznanjal razprodajo. Torej ne potrebujem niti oblastvenega dovoljenja niti ne morem vzbujati mnenja, da sem priredil razprodajo.

Naznanjal sem samo, da prodajam svojo zalogo radi opustitve trgovine po znižanih cenah. Da smem p. n. občinstvu podati to povsem resnično obvestilo, sem povsem popolno opravičen in mi nihče ne more krati te pravice, najmanj pa zadruga optikov in urarjev, ki sploh ni poklicana, da bi razsojala o poslovanju zlatarja.

Ljubljana, dne 20. februarja 1906.

405 3-1 Adolf Wagenpfeil.

Preklic.

S tem preklicujem vse, kar sem govoril o g. M. Debeljak kot neresnico.

409 1-1 **Kozma Turenšeg.**

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306 2 m, srednji zračni tlak 736.0 mm

Dan	Čas opaževanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celsiju	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24 urah v mm
21	9. zveč	736.9	0.6	sl. zah	obl.	
22	7. zjut.	735.6	0.9	sr. sever	"	4.5
	2. pop.	735.5	2.4	sr. svzh.	"	

Srednja včerajšnja temp. 1.3°, norm. -0.4°.

Borzna poročila.

Ljubljanska

Kreditna banka v Ljubljani.

Uradni kurzi dunajske borze 21. februarja 1906

Založbeni papirji.	Denar	Blago
4% majeva renta	100.00	100.20
4% srebrna renta	99.90	100.10
4% avstrijska krona renta	100.05	100.25
4% zлата renta	118.25	118.55
4% ogrska krona	95.50	95.70
4% zлата	114.10	114.30
4% posojilo dežele Kranjske	99.50	101.00
4% posojila mesta Spljet	100.65	101.65
4% Zader	100.00	
4% bosn.-herc. žel. pos. 1902	100.55	101.55
4% češka dež. banka k. o.	100.00	100.20
4% z. o.	100.15	100.25
4% zast. pisma gal. d. hip. b.	100.35	101.35
4% pešt. kom. k. o. z 10% pr.	106.60	107.60
4% zast. pisma Innerst. hr.	100.50	101.50
4% ogr. cen. dež. hr.	100.00	100.50
4% hip. banke	100.00	100.70
4% obl. ogr. lokalnih žel. d. dr.	99.50	100.50
4% obl. češke ind. banke	100.50	101.50
4% prior. Trst-Poreč lok.	99.90	
4% prior. dol. žel.	99.50	100.00
3% juž. žel. kup. 1/2, 1/2	316.60	318.60
4% avstr. pos. za žel. p. o.	101.00	102.00

Srečke.	Denar	Blago
Srečke od l. 1860 1/2	197.00	199.00
" 1864	289.50	291.50
" tizske	169.00	161.00
" zem. kreditne I. emisije	293.50	303.00
" II.	296.00	306.00
" ogr. hip. banke	260.00	268.50
" srbske á frs. 100	100.00	108.00
" turške	149.60	150.60
Basilika srečke	25.30	27.30
Kreditne	476.00	487.00
Inomoške	79.00	85.00
Krakovske	92.00	99.00
Ljubljanske	61.00	68.00
Avstr. rud. križa	52.00	54.00
Ogr.	33.10	35.10
Rudolfove	57.00	63.00
Salcburške	71.50	77.50
Dunajske kom.	534.00	544.00

Delnice.	Denar	Blago
Južne železnice	126.00	127.00
Državne železnice	673.25	674.25
Avstr. ogrske bančne delnice	1633.00	1643.00
Avstr. kreditne banke	670.75	671.75
Ogrske	790.00	791.00
Zivnostenske	246.00	246.50
Premogokop v Mostu (Brux)	658.00	663.00
Alpinski montan	536.75	537.75
Praške žel. ind. družbe	2650.00	2674.00
Rima-Murányi	536.00	537.00
Trbovlske premog. družbe	275.00	277.00
Avstr. orožne tovr. družbe	563.00	567.00
Češke sladkorne družbe	158.00	160.00

Valute.	Denar	Blago
C. kr. cekin	11.36	11.39
20 franki	19.10	19.13
20 marke	23.50	23.55
Severajns	23.98	24.06
Marke	117.325	117.525
Laški bankovci	95.65	95.80
Rublji	252.00	253.00
Dolarji	4.84	5.00

Spominjajte se „Družbe sv. Cirila in Metoda“

Garnitura

za spalno in jedilno sobo v renesančnem slogu popolnoma nova, nerabljena se ceno proda radi premeščenja. Več v Florijanski ulici 24, I. nadstropje od 12-2 ure popoldne. 354 3-3

Veliko presenečenje!
Nikdar v življenju več take prilike!

500 komadov
411 3-1 Za gl. 1.95.

1 prekrasno pozlačena precijska ura z verižico, natančno idoča, za kar se 3 leta jamči, 1 moderna svilena kravata za gospode, 3 komadi ff. žepnih robcev, 1 eleg. prstan za gospode s ponarejenim žlahtnim kamnom, 1 dulec (ustnik) za smotke iz jantarja, 1 elegantna damska broža, novost, 1 prekrasno žepno toaletno zrcalce, 1 usnat mošnjiček za denar, 1 žepni nožek s pripravo, 1 par manšetnih gumbov, 3 naprsni gumbi, vsi iz 3% duble zlata s patentiranim zaklepom, 1 par boutonov iz simili briljantov, zelo podobni, 3 šaljivi predmeti, ki vzbujajo pri mladih in starih veliko veselost, 20 predmetov, potrebnih za dopisovanje, in še čez 400 raznih predmetov, ki so v domačiji neobhodno potrebni. Vse skupaj z uro vred, ki je sama tega denarja, vredna volja samo gl. 1.95. Razpošilja proti poštenu povzetju ali če se denar naprej pošlje.

Dunajska centr. razpošiljalna tvrdka
P. Lust, Krakov št. 565.
NB. Za neugajajoče se vrne denar.

Naznanilo.

Podpisani odbor za prireditve Troisiéma veritable, grand bal masque international v proslavo 100letnice prvega francoskega karnevala v Ljubljani, naznanja stem slavnemu občinstvu, da se bode dne 24. in 25. t. m. streljalo na ljubljanskem gradu s topovi in sicer se bode oddalo dne 24. t. m. ob 4. uri popoldne 20 strelcov, dne 25. t. m. ob 6. uri zjutraj 20 strelcov in ob 4. uri pop. 20 strelcov v znak zbirališča velikega korza.

Odbor
za prireditve III. veritable, grand bal masque international.

Panorama Kosmorama

v Ljubljani
Dvorni trg št. 3,
pod „Narodno kavarno“.

Od nedelje 18. februarja do vštete sobote 24. februarja 1906:

JAPONSKA

dežela čudes.

Slovenci k Slovencu!

Nova otvoritev!

V Ljubljani, v Šelenburgovih ulicah št. 6.

Velika zaloga klavirjev in glasbil.

Novi klavirji od 200 gl. naprej. — Novi klavirji od 4 gl. naprej v najem. Gosli, citre, kitare, harmonike, strune in druge potrebščine. Ubiranje in popraviljanje klavirjev.

407 3-1
V. K. NUČIČ.

Naznanilo.

S tem si dovoljujem cenj. odjemalcem vljudno javiti, da sem z današnjim dnem uvedel v svoji modni trgovini modnega in perilnega blaga ter konfekcije

predtiskarijo na najnovejši zistem.

Direktna zveza z eno prvih avstrijskih tovarn za to stroko mi omogoča, da bom cenj. odjemalcem mogel vedno postreči z najnovejšimi monogrami ter izpeljavami. Zunanja naročila točno in ceno.

A. Vivod - Mozetič
trgovina modnega, perilnega ter konfekcijskega blaga
Stari trg št. 21, Ljubljana.

204 5-3

Minka, enkrat za vselej ti danes povem,
Ako hočeš ostati, čuj me, kar zapovem,
Kupuj testenine, ki meni diše,
A to so ljubljanske, zapomni si že.
Reci trgovcu, naj ti družih ne vsiljuje
On dal ti bo, kar se v Ljubljani izdeluje,
No, če ne bi imel ljubljansko blago
Izrazi mu željo in preskrbel ti je bo.

278 10-3
Gospodinja.

Ravnokar došlo

berolinski in pariški modeli

Največja izbira kostumov za dame, kril, raglan in bluz po čudovito nizkih cenah. Tako tudi največja izbira konfekcije za gospode

Angleško skladišče oblek
O. Bernatović
Ljubljana, Mestni trg 5.

343 6-5

Zahvala.

Podpisane se tem potom najtopleje zahvaljuje slavnemu občinstvu za izkazano mu naklonjenost v eno in pol letni dobi kot poslovodju I. kranjske odlikovane tovarne klavirjev R. Warbinek.

Priporoča se tudi še nadalje za naklonjenost njegovemu novemu podjetju ter beleži

z odličnim spoštovanjem

W. K. Nučič

trgovec s klavirji in glasbili, lastnik I. kranjskega reklamnega podjetja

406 1-1
v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 6.

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

2291 72 Podružnica v CELOVCU. Kupuje in prodaja vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz. Promese izdaja k vsakemu zrebanju.

Akcijski kapital K 2.000.000.—. Zamenjava in eskomptuje izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone. Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Rezervni zaklad K 200.000.—. Daje predajme na vrednostne papirje. Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Podružnica v SPLJETU. Denarne vloge sprejema v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga. Promet s čekli in nakaznicami.